

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH320053
NAZWA
OBSZARU Dolina Bielawy

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH320053	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Dolina Bielawy

1.4. Data opracowania 2008-10	1.5. Data aktualizacji 2025-02
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres: Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail: kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2009-10
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2012-01
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2023-06
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 30 marca 2023 r. w spr. soo Dolina Bielawy (PLH320053)

Wyjaśnienia:	Korekta granic - zatwierdzona 02.2022 r.
--------------	--

2. POŁOŻENIE OBSZARU

[Powrót](#)

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

Długość geograficzna
16.491

Szerokość geograficzna
54.2441

2.2. Powierzchnia [ha]:

614.75

2.3. Obszar morski [%]

0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL42	Zachodniopomorskie
------	--------------------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

[Powrót](#)

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3160			0.16		M	D			
3260			10.43		G	B	C	B	B
6510			14.14		M	C	C	B	C
7140			1.25		M	D			
7230			3.05		G	C	C	C	C
9110			45.25		G	B	C	B	B
9130			4.57		G	D			
9160			77.67		G	B	C	B	B
9190			11.88		G	B	C	B	B
91D0			1.98		M	D			
91E0			80.89		G	A	C	B	A

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są

dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.

- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki				Populacja na obszarze							Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
M	1355	Lutra lutra			p	3	6	i		M	D			

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N17	15.31
N10	4.11
N19	17.54
N16	47.3
N12	15.76
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolina Bielawy PLH320053 leży na terenie województwa zachodniopomorskiego, powiatów koszalińskiego i sławieńskiego, w obrębie gmin Sianów oraz Malechowo. Obszar obejmuje odcinek doliny niewielkiej rzeki pomorskiej – Bielawy (dopływ Grabowej), licznie zasilanej źródłiskami i mającej charakter rzeki włosienicznikowej, wraz z lasami w dolinie, na zboczach oraz wysoczyźnie. Bielawa jest rzeką o długości ok. 14 km. Wypływa z okolic wsi Sowno i płynie ku północy, przez wsie Kusice i Niemieć, uchodząc do rzeki Grabowej. Zlewnia ma powierzchnię ok. 56 km². Średni przepływ przy ujściu wynosi 0,58 m³/s, co jest wartością bardzo wysoką jak na tak krótką rzekę, o tak małej zlewni

(przepływ jest większy niż dwa razy większej, sąsiedniej rzeki Polnicy). Bielawa przez większą część swego biegu płynie głęboko wciętą doliną, na dnie której - przy rzece, która zachowała naturalny charakter – wykształciły się łągi olszowe, a na zboczach – grądy, dąbrowy i kwaśne buczyny. W obręb obszaru PLH320053 wchodzi też dwa istotne dopływy Bielawy – lewy rzeki Świrnica oraz prawy bezimienny w rejonie osady Sowieński Młyn, odprowadzające wody z kompleksu mokradeł w rejonie miejscowości Ratajki oraz Sowieńskiego Młyna. Oba te kompleksy mimo historycznych melioracji, zachowały w sobie pozostałości cennych ekosystemów źródłiskowo-mechowiskowych, fragmentów łąk wilgotnych oraz świeżych a także zróżnicowane florystycznie łągi związane z ciekami oraz strefami źródłiskowymi. Dalej rzeka płynie ku północy śródleśną doliną. Przed Niemicą rzeka zwalnia, spiętrzona jazem zabytkowego młyna we wsi Niemica; miejsce łągów na dnie doliny zajmują także olsy. Ok. 2,5 km za Niemicą rzeka uchodzi do rzeki Grabowej. W dolinie rzeki Bielawy stwierdzono występowanie 358 gatunków roślin naczyniowych, w tym wiele gatunków rzadkich i zagrożonych w skali Polski i Pomorza Zachodniego oraz liczne gatunki chronione.

4.2. Jakość i znaczenie

Dolina Bielawy PLH320053 to obszar o regionalnym znaczeniu przyrodniczym, stanowiący także korytarz ekologiczny łączący zlewnię rzeki Radwi ze zlewnią rzeki Grabowej. Na tym relatywnie niewielkim obszarze zidentyfikowano 11 typów siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, tworzących naturalną mozaikę i pokrywających około 250 ha, czyli około 40% powierzchni całego obszaru. Do przedmiotów ochrony zaliczono 7 następujących typów siedlisk przyrodniczych: 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantis*), 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion*), 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*), 9160 Grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*), 9190 Kwaśne dąbrowy *Quercetea robori-Petraeae*, 91E0 Łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion*). Szczególne znaczenie w obszarze mają stosunkowo dobrze zachowane grądy, łągi oraz rzeki włosienicznikowe. Ważnym komponentem obszaru są także siedliska źródłiskowe i związane z nimi mechowiska alkaliczne, które mimo relatywnie niewielkiej powierzchni i dawnych melioracji skupiają jeszcze w sobie rzadkie i zagrożone wyginięciem zespoły roślinne oraz gatunki flory, takie jak m.in.: sit tępokwiatowy *Juncus subnodulosus*, kukułka krwista *Dactylorhiza incarnata*, dziewięciornik błotny *Parnassia palustris*, błyszczce włosowate *Tomentypnus nitens*, błotniszek wełnisty *Helodium blandowii*, źródłiskowiec zmienny *Palustriella commutata*.

3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*. Usunięcie z SDF siedliska nie będącego przedmiotem ochrony (ocena D). Brak siedliska w obszarze.

3160 Naturalne dystroficzne zbiorniki wodne

Siedlisko nie było wymienione w dotychczasowym SDF. W wyniku weryfikacji terenowej, stwierdzono występowanie 3160 na terenie Lasów Państwowych (BULiGL Szczecinek. 2022) na powierzchni 0,16 ha, co nie ma istotnego znaczenia dla ochrony walorów obszaru (ocena D).

Stopień rozpoznania: ocena M (jakość danych przeciętna). Brak oceny stanu siedliska.

3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników

Po weryfikacji siedliska w obszarze dokonanej w ramach prac nad dokumentacją do planu zadań ochronnych (Kujawa-Pawlaczyk J. 2018; Waloch P. 2020) jego powierzchnia uległa nieznacznemu zwiększeniu z 10,16 ha do 10,43 ha w wyniku zakwalifikowania do siedliska niewielkiego lewego dopływu Bielawy. W granicach obszaru siedlisko 3260 wykształca się w rzece Bielawie, w zubożonej postaci także w rzece Świrnicy oraz jej niewielkim dopływie na północ od miejscowości Ratajki. Z siedliska wykluczono sztucznie spiętrzone odcinki oraz zalewy z niemal stagnującą wodą w rzece Niemicy. Część płatów siedliska wykształca się kadłubowo z uwagi na silne zacienienie oraz dominację w materiale dna substratu piaszczystego (z dominującym zbiorowiskiem *Beruletum submersae*). Największym atutem siedliska 3260 w obszarze jest jego znaczna różnorodność fitocenotyczna oraz duża naturalność cieków.

Ogólna ocena stanu ochrony siedliska w obszarze: niezadowolająca (U1). Obniżona głównie z powodu zubożenia florystycznego.

Reprezentatywność: ocena B (dobra). W obrębie odcinków rzeki uznanych za siedlisko 3260 wykształcają się zbiorowiska roślinne odpowiadające wzorcom fitosocjologicznym wskazywanym w metodyce monitoringu GIOŚ oraz w Manual (2013). Cechy morfologiczne koryta rzecznoego można uznać za wyjątkowo korzystne dla rozwoju siedliska niemniej zacienienie wielu odcinków mocno ogranicza rozwój roślinności. Problemem jest także brak ciągłości siedliska ze względu na występowanie sztucznych piętrzeń.

Powierzchnia względna: utrzymanie dotychczasowej oceny C ($2\% \geq p > 0\%$) – siedlisko stanowi ok. 0,5 % krajowych zasobów siedliska.

Ocena stanu zachowania: ocena B (dobry), będąca wynikiem oceny trzech podkryteriów:

a) Stopień zachowania struktury – II dobrze zachowana, w oparciu o ocenę na podstawie wskaźników stosowanych w PMS GIOŚ.

b) Stopień zachowania funkcji – II perspektywy dobre z uwagi na stosunkowo dobry stan zachowania pomimo panujących od lat niekorzystnych warunków wodnych (i braku ciągłości koryta rzecznego).

c) Możliwość otworzenia – II możliwe przy średnim nakładzie środków.

Ocena ogólna: ocena B (dobra). Znaczenie obszaru dla ochrony siedliska w kraju dobre, przede wszystkim z uwagi na znaczącą powierzchnię, różnorodność ekologiczno-fitosocjologiczną oraz naturalny charakter cieków.

Stopień rozpoznania: ocena G (jakość danych wysoka) – pełna inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych.

6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion)

Po weryfikacji siedliska w obszarze dokonanej w ramach prac nad dokumentacją do planu zadań ochronnych (Kujawa-Pawlaczyk J. 2018; Waloch P. 2020) jego powierzchnia uległa zmniejszeniu z 62,9 ha do 14,14 ha.

Podawana w pierwotnym SDF powierzchnia została znacząco przeszacowana ponieważ łączna powierzchnia wszystkich siedlisk nieleśnych (z wyłączeniem wód i siedlisk antropogenicznych) w obszarze wynosi ok 60 ha, z czego dominujące są natorfowe i namurszowe łąki wilgotne (głównie ze związku *Calthion*), szuwały i zdegenerowane łąki pomechowskie zasilane wodami podziemnymi. Są to podłoża, na których łąki świeże nie wykształcają się. Uznano ją zatem za pierwotny błąd naukowy. Natomiast aktualnie zweryfikowana powierzchnia 14,14 ha odpowiada w przybliżeniu rzeczywistemu arealowi nieleśnych siedlisk świeżych, z wyłączeniem gruntów zbyt ubogich (nawiązujących do muraw napiaskowych) oraz łąk podsiewanych. Największe kompleksy użytków zielonych z największym potencjałem występowania siedliska, zlokalizowane są głównie w pd. części obszaru, w kompleksie tzw. Sowińskiego Młyna. Mają one jednak charakter pośredni między łąkami świeżymi a ubogimi łąkami kłosówkowo-śmiałkowymi, z przewagą elementów tych ostatnich. Tylko nieliczne płyty zaliczono do typu siedliska 6510; reprezentują one najuboższą postać siedliska 6510 Łąki wiechlinowo-kostrzewowe (zbiorowisko *Poa pratensis-Festuca rubra*). Ponadto, w rejonie m. Kusice w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Bielawy PLH320053 znaleziono niewielkie, zarastające łąki świeże ze zbiorowiskiem *Arrhenatheretum elatioris*. Większy i lepiej wykształcony płat łąki rajgrasowej stwierdzono natomiast w rejonie m. Ratajki w dolinie rz. Świrnicy.

Ogólna ocena stanu ochrony siedliska w obszarze: niezadowolająca (U1). Obniżona ocena wynika z ocen cząstkowych poszczególnych wskaźników, głównie: głównie zubożenia gatunkowego.

Reprezentatywność: utrzymanie dotychczasowej oceny C (znacząca). Roślinność łąk nieznacznie zubożona w stosunku do najbardziej typowych płatów siedliska w regionie.

Powierzchnia względna: utrzymanie dotychczasowej oceny C ($2\% \geq p > 0\%$) – siedlisko stanowi mniej niż 0,5 % krajowych zasobów siedliska.

Ocena stanu zachowania: ocena B (dobry), będąca wynikiem oceny trzech podkryteriów:

a) Stopień zachowania struktury – II dobrze zachowana, w oparciu o ocenę na podstawie wskaźników stosowanych w PMS GIOŚ.

b) Stopień zachowania funkcji – II perspektywy dobre.

c) Możliwość odtworzenia – II możliwe przy średnim nakładzie środków.

Ocena ogólna: utrzymanie dotychczasowej oceny C (znacząca). Znaczenie obszaru dla ochrony siedliska w kraju na granicy znaczącego przede wszystkim z uwagi na małą powierzchnię jaką siedlisko zajmuje w obszarze.

Stopień rozpoznania: utrzymanie dotychczasowej oceny M (jakość danych przeciętna) – inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych ale brak rozpoznania stanu największego płatów siedliska w rejonie Ratajek.

7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska, przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*

Siedlisko nie było wymienione w dotychczasowym SDF, jednakże wizje terenowe przeprowadzone w latach 2020-2022 (Waloch P.2020; BULiGL Szczecinek. 2022) wykazały w obszarze występowanie siedliska w postaci 3 małych płatów na łącznej powierzchni 1,25 ha. Największy płat siedliska o pow. 0,85 ha występujący poza terenem administrowanym przez Lasy Państwowe, uzyskał ocenę złą (U2) z uwagi na znaczny udział gatunków ekspansywnych. Dominują w jego obrębie następujące zbiorowiska: *Caricetum lasiocarpae*, *Sphagno recurvi-Eriophoretum angustifolii*, *Sphagno-Caricetum rostratae*, zb. *Juncus*

effusus-Sphagnum fallax. Z uwagi na niewielką powierzchnię, stan zachowania oraz marginalne znaczenie nie uznano go za przedmiot ochrony (ocena D).

Stopień rozpoznania: ocena M (jakość danych przeciętna) – inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych ale brak pełnego rozpoznania stanu.

7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk

Po weryfikacji siedliska w obszarze dokonanej w ramach prac nad dokumentacją do planu zadań ochronnych (Kujawa-Pawlaczyk J. 2018), jego powierzchnia uległa zmniejszeniu z 9,75 ha na 3,05 ha. Powierzchnia wprowadzona do pierwotnego SDF została znacząco przeszacowana oraz przekraczała potencjalne zasoby siedliska w obszarze, skutkiem czego uznaje się ją za pierwotny błąd naukowy.

Roślinność torfowisk przepływowanych alkalicznych (7230) w obszarze jest niejednorodna. Najbardziej typowo wykształcone płaty tworzy zespół Menyantho-Sphagnetum teretis oraz Juncetum subnodulosi (z facyjną dominacją Juncus subnodulosus). Stwierdzono w ich obrębie m.in. następujące taksony: Carex panicea, Dactylorhiza incarnata, dactylorhiza majalis, Valeriana dioica, Juncus subnodulosus, Sphagnum teres, Helodidum blandowii, Sphagnum warnstorffii, Tomentypnum nitens, Palustriella commutata. Inne zbiorowiska, które w części zaliczono do siedliska przyrodniczego 7230 to: Caricetum acutiformis, Caricetum lasiocarpae, Caricetum elatae, Caricetum paniculatae, Caricetum cespitosae, Sphagno - Caricetum rostratae, zb. łąkowe degeneracyjne „pomechowiskowe” ze zw. Calthion oraz Filipendulion.

Ogólna ocena stanu ochrony siedliska w obszarze: zła (U2). Obniżona z uwagi na zubożenie florystyczne oraz ekspansywne gatunki zielne.

Reprezentatywność: utrzymanie dotychczasowej oceny C (znacząca). Roślinność większości płatów siedliska w znacznej części odbiega od przyjmowanych wzorców syntaksonomicznych siedliska.

Powierzchnia względna: utrzymanie dotychczasowej oceny C ($2\% \geq p > 0\%$) – siedlisko stanowi mniej niż 0,5 % krajowych zasobów siedliska.

Ocena stanu zachowania: utrzymanie dotychczasowej oceny C (średni lub zdegradowany), będącej wynikiem oceny trzech podkryteriów:

a) Stopień zachowania struktury – III średnio zachowana z uwagi na znaczny stopień zaawansowania procesów degeneracyjnych oraz przesuszenia.

b) Stopień zachowania funkcji – III perspektywy średnie.

c) Możliwość odtworzenia – III trudne lub niemożliwe w aspekcie pogarszających się warunków wodnych.

Ocena ogólna: utrzymanie dotychczasowej oceny C (znacząca). Znaczenie obszaru dla ochrony siedliska w kraju na granicy znaczącego przede wszystkim z uwagi na małą powierzchnię jaką siedlisko zajmuje w obszarze.

Stopień rozpoznania: ocena G (jakość danych wysoka) – pełna inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych.

9110 Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagenion)

Powierzchnia siedliska uległa zwiększeniu z 31,09 ha do 45,25 ha, co jest wynikiem aktualnych prac terenowych oraz dokładnego kartowania 9110 na terenie Lasów Państwowych (BULiGL Szczecinek. 2022).

Siedlisko w obszarze reprezentowane przez typowy zespół Luzulo pilosae – Fagetum. Stwierdzone jedynie na terenie LP. Występuje głównie na zboczach doliny rz. Bielawy oraz na wyniesieniach na glebach uboższych od często sąsiadujących z nimi grądów.

Ogólna ocena stanu ochrony siedliska w obszarze: niezadowolająca (U1). Obniżona głównie z powodu zniekształcenia strukturalnego oraz niedostatku martwego drewna.

Reprezentatywność: ocena B (dobra). Siedlisko przeciętnie wykształcone w skali regionu, zajmujące właściwe miejsce i odgrywające ważną rolę w krajobrazie doliny rzecznej.

Powierzchnia względna: utrzymanie dotychczasowej oceny C ($2\% \geq p > 0\%$) – siedlisko stanowi mniej niż 0,5 % krajowych zasobów siedliska.

Ocena stanu zachowania: utrzymanie dotychczasowej oceny B (dobry), będącej wynikiem oceny trzech podkryteriów:

a) Stopień zachowania struktury – II dobrze zachowana, w oparciu o ocenę na podstawie wskaźników stosowanych w PMS GIOŚ.

b) Stopień zachowania funkcji – II perspektywy dobre.

c) Możliwość otworzenia – II możliwe przy średnim nakładzie środków.

Ocena ogólna: utrzymanie dotychczasowej oceny B (dobra). Znaczenie obszaru dla ochrony siedliska w kraju dobre, przede wszystkim z uwagi na znaczącą powierzchnię oraz typową kompozycję florystyczną runa.

Stopień rozpoznania: ocena G (jakość danych wysoka) – pełna inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych.

9130 Żyzne buczyny (Galio odorati - Fagenion)

Powierzchnia siedliska uległa zwiększeniu z 1,05 ha do 4,57 ha, co jest wynikiem aktualnych prac terenowych oraz dokładnego kartowania 9130 na terenie Lasów Państwowych (BULiGL Szczecinek. 2022). W wielu aspektach zniekształcone i zubożone, reprezentowane przez kadłubową postać zespołu Galio odorati-Fagetum. Z uwagi na niewielką powierzchnię, stan zachowania oraz marginalne znaczenie utrzymuje się ocenę D (siedlisko nieistotne w obszarze).

Stopień rozpoznania: ocena G (jakość danych wysoka) – pełna inwentaryzacja oraz ocena stanu siedliska.

9160 Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum)

Powierzchnia siedliska uległa nieznacznemu zmniejszeniu z 82,25 ha do 77,67 ha, co jest wynikiem aktualnych prac terenowych oraz dokładnego kartowania 9160 zarówno na terenie Lasów Państwowych, jak i poza. Siedlisko w obszarze reprezentowane przez zespół Stellario - Carpinetum. Runo zasadniczo wykształcone jest typowo dla siedliska w tej części kraju. Największe zasoby siedliska występują na terenie LP i podlegają gospodarce leśnej. Grądy stwierdzane są przede wszystkim w dolinach Bielawy oraz jej dopływów, często na zboczach, na styku między łągami lub rzeką oraz buczynami, rzadziej kwaśnymi dąbrowami.

Ogólna ocena stanu ochrony siedliska w obszarze: niezadowalająca (U1). Obniżona głównie z powodu niedostatku martwego drewna oraz zniekształcenia jakościowego drzewostanu.

Reprezentatywność: ocena B (dobra). Siedlisko dość dobrze wykształcone w skali regionu, płaty typowe (głównie na zboczach dolin cieków) przeplatają się z nieznacznie zniekształconymi, zajmujące właściwe miejsce i odgrywające ważną rolę w krajobrazie doliny rzecznej.

Powierzchnia względna: utrzymanie dotychczasowej oceny C ($2\% \geq p > 0\%$) – siedlisko stanowi mniej niż 0,5 % krajowych zasobów siedliska.

Ocena stanu zachowania: ocena B (dobry), będącej wynikiem oceny trzech podkryteriów:

- a) Stopień zachowania struktury – II dobrze zachowana, w oparciu o ocenę na podstawie wskaźników stosowanych w PMS GIOŚ.
- b) Stopień zachowania funkcji – II perspektywy dobre.
- c) Możliwość otworzenia – II możliwe przy średnim nakładzie środków.

Ocena ogólna: ocena B (dobra). Znaczenie obszaru dla ochrony siedliska w kraju dobre, przede wszystkim z uwagi na znaczącą powierzchnię oraz typowe wykształcenie oraz kompozycję florystyczną runa wielu płatów.

Stopień rozpoznania: ocena G (jakość danych wysoka) – pełna inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych.

9190 Kwaśne dąbrowy (Quercetea robori-Petraeae)

Powierzchnia siedliska uległa nieznacznemu zmniejszeniu z 17,39 ha do 11,88 ha, co jest wynikiem aktualnych prac terenowych oraz dokładnego kartowania 9190. W obszarze siedlisko występuje głównie na terenie LP, gdzie opisano zbiorowisko Fago-Quercetum. Runo poza obecnością obcego żarnowca wykształcone typowo dla siedliska w regionie. Kwaśna dąbrowa w granicach obszaru preferuje siedliska o podłożu żwirowym i piaszczystym, bogatym w części szkieletowe gleby. Zajmuje zarówno żwirowe zbocza (postać żyźniejsza), jak i piaski erozyjne u ich nasady (postać z kwaśnym runem borowym), zajmując głównie obszar wysoczyznowy doliny Bielawy.

Ogólna ocena stanu ochrony siedliska w obszarze: zła (U2). Obniżona głównie z powodu niedostatku martwego drewna oraz znacznego udziału żarnowca w podszyciu.

Reprezentatywność: ocena B (dobra). Siedlisko dość dobrze wykształcone w skali regionu, płaty typowe przeplatają się z nieznacznie zniekształconymi, zajmujące właściwe miejsce i odgrywające ważną rolę w krajobrazie doliny rzecznej.

Powierzchnia względna: utrzymanie dotychczasowej oceny C ($2\% \geq p > 0\%$) – siedlisko stanowi mniej niż 0,5 % krajowych zasobów siedliska.

Ocena stanu zachowania: ocena B (dobry), będącej wynikiem oceny trzech podkryteriów:

- a) Stopień zachowania struktury – II dobrze zachowana, w oparciu o ocenę na podstawie wskaźników stosowanych w PMS GIOŚ.
- b) Stopień zachowania funkcji – II perspektywy dobre.
- c) Możliwość otworzenia – II możliwe przy średnim nakładzie środków.

Ocena ogólna: utrzymanie dotychczasowej oceny B (dobra). Znaczenie obszaru dla ochrony siedliska w kraju dobre, przede wszystkim z uwagi na typowe wykształcenie, kompozycję florystyczną runa wielu płatów oraz właściwe miejsce w krajobrazie dolinowym.

Stopień rozpoznania: ocena G (jakość danych wysoka) — pełna inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych.

91D0 *Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne) Siedlisko nie było wymienione w dotychczasowym SDF. W wyniku weryfikacji terenowej, stwierdzono występowanie 91D0 na terenie Lasów Państwowych (BULiGL Szczecinek. 2022) w postaci 4 niewielkich płatów o łącznej powierzchni 1,98 ha, co nie ma istotnego znaczenia dla ochrony walorów obszaru (ocena D).

Stopień rozpoznania: ocena M (jakość danych przeciętna) – inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych ale brak pełnego rozpoznania stanu.

91E0 *Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródliskowe)

Powierzchnia siedliska uległa nieznacznemu zmniejszeniu z 82,56 ha do 80,89 ha, co jest wynikiem aktualnych prac terenowych oraz dokładnego kartowania 91E0 zarówno na terenie Lasów Państwowych, jak i poza. W obszarze siedlisko reprezentowane jest przez 2 podtypy: podtyp 91E0-3 niżowy łęg jesionowo-olszowy Fraxino-Alnetum, 91E0-4 źródliskowe lasy olszowe na niżu. Występuje głównie w dolinie Bielawy wzdłuż jej biegu, ponadto w rozległej strefie źródliskowej w rejonie Sowieńskiego Młyna oraz w dolinie rz. Świrnicy.

Ogólna ocena stanu ochrony siedliska w obszarze: niezadowolająca (U1). Obniżona głównie z uwagi na niedostatek martwego drewna.

Reprezentatywność: utrzymanie dotychczasowej oceny A (doskonała). Siedlisko typowo wykształcone w obszarze, różnorodne typologicznie i bogate florystycznie. Szczególnie cenne z uwagi na funkcję wodochronną oraz przyrodniczą są liczne postaci źródliskowe. Zajmuje właściwe miejsce w krajobrazie dolinowym.

Powierzchnia względna: utrzymanie dotychczasowej oceny C ($2\% \geq p > 0\%$) – siedlisko stanowi mniej niż 0,5 % krajowych zasobów siedliska.

Ocena stanu zachowania: ocena B (dobry), będącej wynikiem oceny trzech podkryteriów:

a) Stopień zachowania struktury – II dobrze zachowana, w oparciu o ocenę na podstawie wskaźników stosowanych w PMS GIOŚ.

b) Stopień zachowania funkcji – II perspektywy dobre.

c) Możliwość odtworzenia – II możliwe przy średnim nakładzie środków.

Ocena ogólna: utrzymanie dotychczasowej oceny A (doskonała). Obszar ma ważne znaczenie dla ochrony siedliska w kraju, szczególnie w aspekcie ochrony różnorodnych wariantów źródliskowych siedliska.

Stopień rozpoznania: ocena G (jakość danych wysoka) – pełna inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych.

1355 Wydra *Lutra lutra*

Nieliczne ślady wydry odnotowano w rejonie stawów hodowlanych BULiGL Szczecinek. 2022), a jej liczebność oszacowano na 3-6 osobników. Jej populacja jest nieistotna dla ochrony gatunku w obszarze (utrzymanie oceny D).

Stopień rozpoznania: ocena M (jakość danych przeciętna) – niepełna inwentaryzacja przyrodnicza.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
H	B02.04		i

M	B02.02		i
L	F02.03		i
L	E01.04		o
H	M01.02		b
H	J02.01.02		b
H	A03.02		i
H	J02.05		i
M	H01.09		b
M	H01.05		i
M	I02		i
M	I01		i
M	E03.01		o
L	H05.01		b
L	K02		i

Oddziaływania pozytywne

Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	X		b
L	X		b
H	X		b

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ	[%]	
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
Inna publiczna	0	
Własność łączna lub współwłasność	0	
Prywatna	0	
Nieznana	100	
Suma	100	

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1) Kujawa-Pawlaczyk J. 2018. Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 PLH320053 Dolina Bielawy. Wykonana na zlecenie RDOŚ w Szczecinie; 2) Waloch P. 2020. Notatka służbowa z dnia 17.12.2020 (weryfikacja wybranych siedlisk wraz z oceną stanu w obszarze PLH320053). RDOŚ w Szczecinie; 2) BULiGL Szczecinek 2022. Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Karnieszewice z zakresem zadań ochronnych obszaru Natura 2000 PLH320053 Dolina Bielawy; 4) Raporty z monitoringu PMŚ GIOŚ 2010-2017 dla obszaru PLH320053 (dla siedlisk: 9160, 9190).

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie
Adres:	Polska Juliusza Słowackiego 2 71-434 Szczecin
Adres e-mail:	sekretariat@szczecin.rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☐ Tak
☒ Nie, ale jest w przygotowaniu
☐ Nie

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

Tak Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

--